

บทที่ 5

การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

ในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ในบทนี้ขอเสนอเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. คำถามการวิจัยและพัฒนา
2. วัตถุประสงค์การวิจัยและพัฒนา
3. วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา
4. ผลการวิจัย

4.1 การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

4.2 ผลการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

4.3 ผลการพัฒนาการเรียนรู้จากการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

คำถามการวิจัยและพัฒนา

จะพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัยและพัฒนา

เพื่อพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยในระยะที่ 3 (D₃) นี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง (interactive learning through action) ของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 24 คน โดยนำแนวทางหรือวิธีการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการ ในระยะที่ 2 (R₂) มาดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบการวิจัยและพัฒนา

นำแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการ จัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการ จัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ได้ร่วมกันกำหนดแนวทาง และวิธีการพัฒนาไว้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 (R₂) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการพัฒนา โดยใช้ขั้นตอนการการจัดทำแผน ตามที่ คณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน (ก.พ.ร., 2551, กรกฎาคม 4) กำหนดไว้ คือ

- 1.1 การเตรียมการ
- 1.2 การศึกษาสำรวจข้อมูล
- 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.4 การชี้สภาพปัญหา สาเหตุ และโครงสร้างปัญหา
- 1.5 การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา
- 1.6 การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
- 1.7 การกำหนดแผนงานและโครงการ
- 1.8 การอนุมัติแผน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 3 (D₁) ครั้งนี้ คือผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการ จัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี รวม 24 คน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี คือ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 20 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

2.2.1 นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน OTOP จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน

2.2.2 ผู้เชี่ยวชาญในจัดทำแผนปฏิบัติการจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยในระยะที่ 3 (D₁) นี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการ จัดทำแผนปฏิบัติการ

ของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ได้นำแนวทางในการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 (R₂) มาใช้ดังนี้

3.1 การฝึกอบรม

จัดฝึกอบรมผู้ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี คือคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 20 คน โดยให้นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน OTOP จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน เป็นวิทยากรให้ความรู้ และร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำการจัดทำแผนปฏิบัติการตามประเด็น ซึ่งได้กำหนดแนวทางและวิธีการพัฒนาไว้ในขั้นตอนที่ 2 (R₂) ประกอบด้วย

- 3.1.1 ด้านการเตรียมการ
- 3.1.2 ด้านการศึกษาสำรวจข้อมูล
- 3.1.3 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.1.4 ด้านการชี้สภาพปัญหา สาเหตุ และโครงสร้างปัญหา
- 3.1.5 ด้านการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา
- 3.1.6 ด้านการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
- 3.1.7 ด้านการกำหนดแผนงานและโครงการ
- 3.1.8 ด้านการอนุมัติแผน

ในการฝึกอบรม ได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำการทดสอบความรู้ในเรื่องการวางแผน ก่อนและหลังการฝึกอบรม นำมาวิเคราะห์ค่าร้อยละ และเปรียบเทียบความแตกต่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.2 การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี โดยการปฏิบัติจริง

การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการโดยการปฏิบัติจริง ดำเนินการหลังจากที่คณะกรรมการเครือข่ายฯ ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการวางแผนตามข้อ 3.1 แล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่ายฯ ในการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ประจำปี 2552 ตามกระบวนการ วิธีการและแนวทางที่ได้แก้ไขปรับปรุงในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายฯ ซึ่งได้กำหนดแนวทางและวิธีการพัฒนาไว้ในขั้นตอนที่ 2 (R₂)

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

การวิจัยในระยะที่ 3 (D₁) นี้เป็นการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาตามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ในขั้นตอนที่ 1 (R₁) และตามแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 2 (R₂) ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการได้ร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการพัฒนา 2 วิธี ดังนี้

1.1 การฝึกอบรม

การฝึกอบรม ได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมกระบวนการจัดทำแผน ตามแนวทางและวิธีการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้มีการจัดเวทีเรียนรู้ร่วมกันกำหนดขึ้นในขั้นตอนที่ 2 (R₂) เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2551 โดยให้ความรู้ในเรื่องของกระบวนการจัดทำแผน และ หลักการจัดทำแผนปฏิบัติการ ในวันที่ 11 กันยายน 2551 จำนวน 1 วัน ณ ห้องประชุมสำนักงาน พอช.ภาคกลางจังหวัดสิงห์บุรี ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 20 คน ได้กำหนดให้นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน OTOP จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน เป็นวิทยากรให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้เรื่องกระบวนการวางแผนตามแนวทาง และวิธีการที่ได้กำหนดหลักสูตรไว้

1.2 การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการโดยการปฏิบัติจริง

การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการโดยการปฏิบัติจริง ดำเนินการในวันที่ 12 กันยายน 2551 ภายหลังจากคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการวางแผนและการจัดทำแผนปฏิบัติการ แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่าย OTOP จังหวัดสิงห์บุรี แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางและวิธีการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้มีการจัดเวทีเรียนรู้ร่วมกันกำหนดขึ้นในขั้นตอนที่ 2 (R₂) เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2551 เพื่อแก้ปัญหาตามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ในขั้นตอนที่ 1 (R₁) และตามแนวทางวิธีการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการขั้นตอนที่ 2 (R₂) และเป็นไปตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการ

2. ผลการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี

ได้นำแนวทางที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันกำหนด จากขั้นตอนที่ 2 (R2) มาดำเนินการ ดังนี้

2.1 การจัดฝึกอบรม ตามหลักสูตร หลักการจัดทำแผนปฏิบัติการ ในวันที่ 11 กันยายน 2551 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 20 คน และมีนักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน OTOP จังหวัดสิงห์บุรี และผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี เป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการตามหลักการทำการจัดทำแผนปฏิบัติการ สามารถลำดับรายละเอียดการพัฒนา ผลการทดสอบความรู้ ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ก่อนและหลังการฝึกอบรม ด้านการวางแผน (N = 20)

ประเด็นปัญหา	ตอบถูก ก่อนฝึกอบรม		ตอบถูก หลังฝึกอบรม		ร้อยละ เพิ่มขึ้น
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การวางแผน คือ การคิดล่วงหน้าก่อนตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นกระบวนการตัดสินใจในสิ่งที่จะทำในอนาคต อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ	17	85.00	20	100.00	+ 15.00
2. การวางแผน มีความสำคัญคือ ลดความไม่แน่นอน และ ปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	18	90.00	20	100.00	+ 10.00
3. การวางแผนที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมของเครือข่าย OTOP ในทุกขั้นตอนของการวางแผน ทำให้ทุกคนเกิดการยอมรับ มีความผูกพันกับแผน เมื่อนำแผนไปใช้ทุกคนก็ให้ความร่วมมือและสนับสนุนแผน	18	90.00	20	100.00	+ 10.00

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ตอบถูก ก่อนฝึกอบรม		ตอบถูก หลังฝึกอบรม		ร้อยละ ที่ เพิ่มขึ้น
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4. แผนปฏิบัติการ จัดเป็นแผน ปฏิบัติการแม่บท	12	60.00	18	90.00	+ 30.00
5. การเตรียมการ ทำให้เราทราบ ว่าจังหวัดจะสนับสนุนงบประมาณ ช่วงไหน	9	45.00	19	95.00	+ 50.00
6. การเตรียมการ ทำให้เรารู้ว่า จะเตรียมการ สำหรับการตลาด อย่างไร	7	35.00	20	100.00	+ 65.00
7. การศึกษาสำรวจข้อมูลคือ การ ไปเสาะสรรหาหรือสำรวจข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง ตามที่เราได้เตรียมไว้	18	90.00	20	100.00	+ 10.00
8. การศึกษาสำรวจข้อมูล ให้ จัดเก็บข้อมูลเฉพาะที่ใกล้ตัว เช่น ข้อมูลผู้ประกอบการ ข้อมูล ผลิตภัณฑ์ ข้อมูลคณะกรรมการ เครือข่าย เป็นต้น	9	45.00	20	100.00	+ 55.00
9. การวิเคราะห์ข้อมูล ต้องได้ ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ แล้ว นำมาวิเคราะห์ว่าถูกต้องกับข้อมูล ที่มีอยู่เดิมหรือไม่	11	55.00	19	95.00	+ 40.00
11. การชี้สภาพปัญหา สาเหตุ และโครงสร้างปัญหา เป็นการนำ ภาพรวม มาพิจารณาชี้ปัญหาให้ ได้ว่าอะไรที่ทำให้งานที่เราทำผ่าน ในอดีตไม่บรรลุวัตถุประสงค์	6	30.00	17	85.00	+ 55.00

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ตอบถูก ก่อนฝึกอบรม		ตอบถูก หลังฝึกอบรม		ร้อยละ ที่ เพิ่มขึ้น
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
12. การแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน จำเป็นต้องรู้ถึงสาเหตุและโครงสร้างของปัญหา เพื่อช่วยจังหวัดเห็นปัญหาของกลุ่ม OTOP จะได้จัดบสนับสนุนได้ถูกต้อง	7	35.00	20	100.00	+ 65.00
13. การกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหา ต้องกำหนดวิธีการแก้ไขวิธีเดียวที่มีงบประมาณ เพื่อให้ไม่ซ้ำซ้อนยุ่งยาก	12	60.00	20	100.00	+ 40.00
14. การกำหนดแนวทางการแก้ไข ปัญหา ต้องคำนึงถึงแนวทางวิธีการที่เครือข่าย OTOP สามารถดำเนินการได้เองและมีงบประมาณสนับสนุนแล้วเท่านั้น	13	65.00	20	100.00	+ 35.00
15. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เป็นหน้าที่ของส่วนราชการทุกระดับ กำหนดมาให้แล้ว	10	50.00	20	100.00	+ 50.00
16. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมาย จะเป็นตัวกำหนดวิธีการ กระบวนการ และโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายส่วนรวมทั่วไปให้สอดคล้องกับการวางแผนตั้งแต่ต้น	19	95.00	20	100.00	+ 05.00

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ตอบถูก ก่อนฝึกอบรม		ตอบถูก หลังฝึกอบรม		ร้อยละ ที่ เพิ่มขึ้น
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
17. การกำหนดแผนงานและ โครงการ เป็นการกำหนดนโยบาย OTOP ของรัฐบาล กรมการพัฒนา ชุมชน และจังหวัดสิงห์บุรี	6	30.00	19	95.00	+ 65.00
18. การกำหนดแผนงานและ โครงการ ต้องเอาแผนงานโครงการ ทั้งหมดของทุกหน่วย ทั้งระดับบน ระดับล่าง ที่จัดสรรงบประมาณแล้ว มาใส่ลงในแผน	14	70.00	20	100.00	+ 30.00
19. แผนปฏิบัติการของเครือข่ายฯ ต้องมีการอนุมัติก่อนจึงจะใช้ได้	20	100.00	20	100.00	+ 00.00
20. เมื่อคณะกรรมการเครือข่าย ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดฯ จัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายฯ เสร็จแล้ว ต้องเสนอให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด ฯ เป็นผู้อนุมัติ	17	85.00	20	100.00	+ 15.00

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี มีความรู้ด้านการวางแผนหลังการฝึกอบรมมากกว่าก่อนการฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นปัญหา ข้อ 6 การเตรียมการ ข้อ 12 การชี้สภาพปัญหา และโครงสร้างของปัญหา และ ข้อ 17 การกำหนดแผนงานและโครงการ มีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.00

2.2 การพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี โดยการปฏิบัติจริง

หลังจากให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรหลักการทำแผนปฏิบัติการ ในวันที่ 11 กันยายน 2551 ได้ดำเนินการต่อเนื่องโดยให้คณะกรรมการเครือข่าย ฯ จำนวน 20 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน OTOP จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการทำแผนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 คน ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ

OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ประจำปีงบประมาณ 2552 ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ภาคกลาง จังหวัดสิงห์บุรี

2.2.1 ด้านการเตรียมการ

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันเตรียมหาแหล่งข้อมูล และหาวิธีที่ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ข้อมูลด้านการตลาด ข้อมูลด้านการพัฒนา OTOP ของหน่วยงานต่าง ๆ ข้อมูลช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP

2.2.2 ด้านการศึกษาสำรวจข้อมูล

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันสำรวจจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานงานกับเครือข่ายระดับอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด

2.2.3 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น

- 1) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ตามหลักการแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย OTOP ของกรมการพัฒนาชุมชน
- 2) งานตามนโยบายกรมการพัฒนาชุมชน คือ การตรวจสอบสถานภาพปัจจุบันของผู้ประกอบการ OTOP การลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ประจำปี 2552 การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ประจำปี 2552
- 3) งานตามภารกิจของจังหวัดสิงห์บุรี เช่น การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในเทศกาลกินปลาและงานกาชาดจังหวัดสิงห์บุรี การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ของหน่วยงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับร้องขอ ดังที่คณะกรรมการเครือข่าย ฯ ได้เสนอในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ดังนี้ “ บัจจุบันำเข้า เช่น แนวทางการดำเนินงานเครือข่าย OTOP ของกรมการพัฒนาชุมชน การลงทะเบียน OTOP ปี 2552 การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 255 การจัดงานมหกรรมแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ที่เมืองทองธานี งานเทศกาลกินปลาและงานกาชาดจังหวัดสิงห์บุรี เป็นต้น”

2.2.4 การชี้สภาพปัญหา สาเหตุและโครงสร้างของปัญหา

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหา สาเหตุและโครงสร้างของปัญหา เช่น

- 1) คณะกรรมการขาดการประชุมอย่างต่อเนื่อง
- 2) ไม่มีแผนปฏิบัติการของเครือข่าย ฯ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ

ในการขับเคลื่อน

3) เครือข่ายไม่มีกิจกรรมเพื่อหาทุนในการดำเนินงานกิจกรรมของเครือข่าย

4) เงื่อนไขของระยะเวลา

ดังที่คณะกรรมการเครือข่ายได้เสนอในเวทีจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้

เรามีปัญหาเพราะเราไม่ค่อยได้ประชุมกัน ... ต้องประชุมกัน อย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง ... พวกเราต้องจัดประชุมกันเองได้แล้ว ครั้งไหนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานไหน ก็เชิญหน่วยงานนั้นมาช่วยให้ความรู้เพิ่มเติม... แต่พัฒนาชุมชนจังหวัดน่าจะเป็นหลักทุกครั้ง

อย่างปีที่แล้วจัดงานมหกรรมสินค้า OTOP จังหวัดสิงห์บุรี เกิดปัญหามากมาย ... ได้รับแจ้งกะทันหันเราไม่มีแผน ๆ เลยทำไม่ทัน ... มอบหมายภารกิจให้ใครทำ ก็ไม่ชัดเจน แต่ละคนไม่รู้ใครทำอะไร ... ปีนี้ต้องทำแผนปฏิบัติการตั้งรับไว้ก่อน.... พอหน่วยงานแจ้งโครงการหรือเงินมาก็จะได้ทำกันทัน ... งานราชการเป็นไปตามกำหนดเวลา ส่วนมากสั่งมาก็จะให้ทำทันที มีเงื่อนไขเวลา ... อีกอย่างที่สำคัญคือเครือข่าย ๆ ไม่มีทุน ต้องทำงานแบบไม่มีเงินใครทำก็ต้องควักกระเป๋า ... ครั้งเดียวไม่เป็นไร หลายครั้งก็ไม่ดี

2.2.5 การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เช่น

- 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการต้องครอบคลุมพร้อมกันทุก ๆ ด้าน
- 2) ต้องให้สอดคล้องกับงานของหน่วยงานทุกระดับ
- 3) ควรเป็นแผนลักษณะเดียวกับแผนชุมชน เช่น แผนช่วยตัวเอง

แผนขอสนับสนุน แผนขอความช่วยเหลือ และบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังที่คณะกรรมการเครือข่ายได้เสนอในเวทีจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้ “วัตถุประสงค์ เป้าหมายของเครือข่าย ๆ จังหวัดสิงห์บุรี คือการสร้างรายได้ให้ผู้ประกอบการ OTOP เกิดความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ... ต้องประสานกับหน่วยงานให้แผนเราสอดคล้องกับหน่วยงาน ด้วย”

2.2.6 การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันกำหนดแนวทางในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา รวม 7 ด้าน คือ

- 1) ด้านการผลิต
- 2) ด้านการตลาด
- 3) ด้านการหาทุนของเครือข่าย

- 4) ด้านพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์
- 5) ด้านพัฒนาเครือข่าย
- 6) ด้านประชาสัมพันธ์
- 7) ด้านปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ

ดังที่คณะกรรมการเครือข่ายได้เสนอและพิจารณาในเวทีจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้ “เรากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ในส่วนที่เป็นภารกิจของเรา ไว้ 6 ด้าน กับด้านปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ อีก 1 ด้าน โครงการไหนเราทำเองได้เราก็ช่วยกันทำอย่ารอส่วนราชการ.....งานอะไรอยากให้ส่วนราชการส่งเจ้าหน้าที่ลงมาช่วยก็เชิญหน่วยงานมา .....งานอะไรที่เราทำเองไม่ได้ ต้องขอให้หน่วยงานมาช่วยเราทำ”

2.2.7 การกำหนดแผนงานและโครงการ

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดแผนงานและโครงการ ในแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP ปีงบประมาณ 2552 รวม 18 โครงการ คือ

- 1) ด้านการผลิต 2 โครงการ
- 2) ด้านการตลาด 2 โครงการ
- 3) ด้านการหาทุน 3 โครงการ
- 4) ด้านพัฒนามาตรฐาน 3 โครงการ
- 5) ด้านพัฒนาเครือข่าย 2 โครงการ
- 6) ด้านประชาสัมพันธ์ 2 โครงการ
- 7) ด้านการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ 4 โครงการ

และดังที่คณะกรรมการเครือข่ายได้เสนอในเวทีจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้ “โครงการไหนทำเองได้เราต้องช่วยกันทำ โครงการไหนต้องให้ส่วนราชการช่วยเราก็ประสานขอความช่วยเหลือ ... แผนปฏิบัติการปี 2552 ของเราเป็นแผนช่วยตัวเองกับประสานขอความร่วมมือ ”

2.2.8 การอนุมัติแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP ให้จัดทำแผนปฏิบัติการ ๕ ประจำปีงบประมาณ 2552 ที่ได้จากการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่ายในครั้งนี้เป็นรูปเล่ม และเสนอประธานเครือข่าย ๕ เพื่อพิจารณาอนุมัติ ดังที่คณะกรรมการเครือข่ายได้สรุปในเวทีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้ “ทำเสร็จแล้ว เสนออาจารย์พินิตอนุมัติ ... แล้วส่งให้ทุกหน่วยงานทราบ ”

ผลการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรีได้ ดังปรากฏตามตาราง 14

ตาราง 14 ผลการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี โดยการปฏิบัติจริง

แนวทางและวิธีการพัฒนา	ผลการพัฒนา
1. ด้านการเตรียมการ	คณะกรรมการเครือข่ายฯ จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันเตรียมหาแหล่งข้อมูล ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ข้อมูลการตลาด ข้อมูลด้านการพัฒนา OTOP ของหน่วยงานต่าง ๆ ข้อมูลช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
2. ด้านการศึกษาสำรวจข้อมูล	คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันสำรวจจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานงานกับเครือข่ายระดับอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด
3. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น <ul style="list-style-type: none"> 3.1 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ตามหลักการแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย OTOP ของกรมการพัฒนาชุมชน 3.2 งานตามนโยบายกรมการพัฒนาชุมชน คือ การตรวจสอบผู้ประกอบการ OTOP การลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ประจำปี 2552 การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ประจำปี 2552 3.3 งานตามภารกิจของจังหวัดสิงห์บุรี เช่น การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในเทศกาลกินปลาและงานกาชาดจังหวัดสิงห์บุรี การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ตามที่ได้รับร้องขอ
4. การชี้สภาพปัญหา สาเหตุ และโครงสร้างของปัญหา	คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหา สาเหตุและโครงสร้างของปัญหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> 4.1 คณะกรรมการขาดการประชุมอย่างต่อเนื่อง 4.2 ไม่มีแผนปฏิบัติการของเครือข่ายฯ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

ตาราง 14 (ต่อ)

แนวทางและวิธีการพัฒนา	ผลการพัฒนา
5. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	<p>4.3 เครือข่ายไม่มีกิจกรรมเพื่อหาทุนในการดำเนินงานกิจกรรมของเครือข่าย</p> <p>4.4 เงื่อนไขของระยะเวลา</p> <p>คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เช่น</p> <p>5.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการต้องครอบคลุมพร้อมกันทุก ๆ ด้าน</p> <p>5.2 ต้องให้สอดคล้องกับงานของหน่วยงานทุกระดับ</p> <p>5.3 ควรเป็นแผนลักษณะเดียวกับแผนชุมชน เช่น แผนช่วยตัวเอง แผนขอสนับสนุน แผนขอความช่วยเหลือ และบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
6. การกำหนดแนวทางในการ แก้ไขปัญหา	<p>คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี แสดงความคิดเห็นร่วมกันในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา รวม 7 ด้าน คือ</p> <p>6.1 ด้านการผลิต</p> <p>6.2 ด้านการตลาด</p> <p>6.3 ด้านการหาทุนของเครือข่าย</p> <p>6.4 ด้านพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>6.5 ด้านพัฒนาเครือข่าย</p> <p>6.6 ด้านประชาสัมพันธ์</p> <p>6.7 ด้านปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ</p>
7. ด้านการกำหนดแผนงาน โครงการ	<p>คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการกำหนดแผนงานและโครงการ ในแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP ปีงบประมาณ 2552 รวม 18 โครงการ คือ</p> <p>7.1 ด้านการผลิต 2 โครงการ</p> <p>7.2 ด้านการตลาด 2 โครงการ</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

แนวทางและวิธีการพัฒนา	ผลการพัฒนา
7. ด้านการกำหนดแผนงาน / โครงการ (ต่อ)	7.3 ด้านการหาทุน 3 โครงการ 7.4 ด้านพัฒนามาตรฐาน 3 โครงการ 7.5 ด้านพัฒนาเครือข่าย 2 โครงการ 7.6 ด้านประชาสัมพันธ์ 2 โครงการ 7.7 ด้านการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ 4 โครงการ
8. การอนุมัติแผนปฏิบัติการ ของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี	คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP เห็น พ้องต้องกัน โดยให้ 8.1 จัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP ประจำปีงบประมาณ 2552 ที่ได้จากการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการเครือข่ายฯ เป็นรูปเล่ม 8.2 เสนอประธานเครือข่าย ฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

สรุป การวิจัยในระยะที่ 3 (D1) นี้ เป็นขั้นตอนดำเนินการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการวิจัยในระยะที่ 2 (R2) คือ การฝึกอบรมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2551 และ การส่งเสริมให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรีได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ 2552 โดยการปฏิบัติจริง ด้วยการจัดทำเวทีเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ฯ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุมสำนักงาน พอช.ภาคกลางจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า

1. คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ทุกคน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มขึ้น จากพื้นฐานเดิมก่อนการฝึกอบรมเป็นมีความรู้ในเรื่องการวางแผน หลังการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. คณะกรรมการคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ

3. ได้แผนปฏิบัติการของเครือข่ายผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสิงห์บุรี ประจำปีงบประมาณ 2552 จำนวน 7 ด้าน 18 โครงการ